כיתה ג' | חינוך פיננסי | שיעור 1 מתוך 1 | 45 דקות | ציר 1: צרכנות מודעת · ציר 2: עולם הכסף

מתאים לממלכתי ולממלכתי-דתי

הכסף שלי: צורך ורצון, מטבעות ושטרות, חיסכון וקנייה בתקציב

🎯 מטרות השיעור

- להבחין בין צורך (דבר שאי אפשר בלעדיו) לבין רצון (דבר שנעים שיהיה).
- לזהות מטבעות ושטרות ולחבר סכומי כסף עד 200 שקלים.
- לתכנן חיסכון פשוט: כמה שבועות צריך לחסוך כדי לקנות משהו.
- לבחור קניות בתוך תקציב קטן ולחשב כמה כסף נשאר (עודף).

📖 הסבר למורה

דף עבודה מסכם אחד לשיעור של 45 דקות, שמחבר בין ארבעה נושאים שתלמידי כיתה ג' כבר פגשו: צורך ורצון, הכרת הכסף, חיסכון וקנייה בתקציב. כל התרגילים משתמשים בחיבור ובחיסור עד 200, ובתרגיל החיסכון גם בספירה בקפיצות של 6. הכסף בדף מצויר בצורות כלליות (עיגול למטבע ומלבן לשטר עם המספר עליו), ולא בתמונות של כסף אמיתי. המחירים בדויים ועגולים.

👩‍🏫 פעילות בכיתה

חומרים: דף העבודה (עותק לכל תלמיד), עיפרון וצבעים. אפשר להביא קופת חיסכון וכסף משחק לכיתה.

1. פתיחה (5 דקות): שאלו "מה קניתם לאחרונה? היה צריך את זה, או שרציתם את זה?" ושמעו כמה תשובות.
2. משימה 1 בזוגות (8 דקות): צורך או רצון. אחר כך דיון קצר: האם יש דבר שהוא צורך לילד אחד ורצון לילד אחר?
3. משימות 2-4 ביחידים (12 דקות): מטבעות ושטרות, ספירה והשוואה. מי שמסיים מוקדם בודק עם חבר.
4. משימה 5 (8 דקות): החיסכון של נועה. ממלאים את הטבלה יחד על הלוח את השורה הראשונה.
5. משימה 6 (8 דקות): קונים בתקציב. כל תלמיד בוחר סל משלו ומחשב עודף.
6. סיכום (4 דקות): משימה 7, "המטרה שלי". כמה תלמידים משתפים מטרה ותוכנית חיסכון.

💡 הערות למורה

בצורך ורצון יש מקרים גבוליים, וזה בסדר: העיקר הוא הנימוק. אם תלמיד אומר שמעיל הוא רצון כי יש לו כבר מעיל, זו תשובה טובה. בכיתות שבהן נושא הכסף רגיש, אפשר להציג את משימה 7 כמטרה דמיונית. בכסף אמיתי בישראל יש גם מטבעות של 10 אגורות ושל חצי שקל; בדף משתמשים רק בשקלים שלמים.

📝 בדף העבודה

הכסף שלי: דף עבודה מסכם: 7 משימות עם תמונות (צורך ורצון, מטבעות ושטרות, ספירת כסף, השוואה, חיסכון וקנייה בתקציב), ומחוון מלא בסוף.

מחוון למורה

מחוון: הכסף שלי: דף עבודה מסכם

1. צורך: לחם, מים, מעיל לחורף, תפוח (אוכל, שתייה ובגד). רצון: כדור, גלידה, בלון, מכונית צעצוע. תשובה אחרת עם נימוק טוב מתקבלת (למשל: מעיל הוא רצון למי שכבר יש לו מעיל).
2. מטבעות (בצהוב): 5, 1, 10, 2, כלומר 4 מטבעות. שטרות (מוקפים): 50, 20, 200, 100, כלומר 4 שטרות.
3. א. 18 = 1 + 2 + 5 + 10 שקלים. ב. 35 = 5 + 10 + 20 שקלים. ג. 74 = 2 + 2 + 20 + 50 שקלים. ד. 161 = 1 + 10 + 50 + 100 שקלים.
4. 1. שווים: 10 = 5 + 5, וגם 10. 2. צד א: 20 יותר מ-17 = 2 + 5 + 10. 3. שווים: 50, וגם 50 = 10 + 20 + 20. 4. צד א: 6 = 2 + 2 + 2 יותר מ-5.
5. הטבלה: היום 12, שבוע 1: 18, שבוע 2: 24, שבוע 3: 30, שבוע 4: 36. א. אחרי 4 שבועות. ב. חסרים 24 = 12 - 36 שקלים, ו-24 = 8 + 8 + 8, כלומר אחרי 3 שבועות (20, 28, 36).
6. א. 13 = 2 + 3 + 8 שקלים. נשארו 17 = 13 - 30 שקלים. ב. לא: 37 = 12 + 25 שקלים, יותר מ-30. חסרים 7 שקלים. ג. 19 = 3 + 8 + 8 שקלים. העודף: 1 = 19 - 20 שקל. ד. תשובה פתוחה: בודקים שהסכום נכון ושאינו עולה על 30 (למשל ספר, מחק ועיפרון: 30 = 3 + 2 + 25, נשאר 0).
7. תשובה אישית. בודקים שהתלמיד כתב מטרה, מחיר וסכום שבועי, וקבע אם זה צורך או רצון.